

Секція

«УПРАВЛІННЯ ЄДИНОЮ ТРАНСПОРТНОЮ СИСТЕМОЮ»

ГОЛОВА СЕКЦІЇ – д.е.н., професор В.Г.Шинкаренко

УДК 656.078

РОЛЬ ЄДИНОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ В УДОСКОНАЛЕННІ ЗАЛІЗНИЧНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

*Богомазова Г.Є., асистент,
Бауліна Г.С., асистент (УкрДАЗТ)*

Залізничний транспорт загального користування продовжує залишатися провідною ланкою транспортної системи нашої країни. Він не має економічної альтернативи при освоєнні значних за обсягом стабільних потоків масових вантажів, що доставляються на середні та дальні відстані. Залізничні перевезення покликані забезпечити основні вантажопотоки експорту сировини та продуктів його первинної переробки. При виконанні експортних перевезень масових вантажів на іноземні порти залізничний транспорт взаємодіє з вітчизняною портовою індустрією, при виконанні вантажних перевезень на середні відстані він конкурує з автомобільним транспортом.

Залізниця не завжди здатна адекватно і гнучко реагувати на зовнішні фактори, в результаті чого потенційні можливості для отримання економічної вигоди можуть обернутися на джерело проблем.

Метою роботи є: підвищення стійкості роботи залізничного транспорту, його доступності, безпеки та якості наданих ним послуг для забезпечення єдиного економічного простору країни і загальнонаціонального економічного розвитку; формування єдиної гармонійної транспортної системи країни; зниження сукупних витрат на перевезення вантажів; задоволення зростаючого попиту на послуги, що надаються залізничним транспортом.

Однак, як показує практика вітчизняного та зарубіжного досвіду, до завдань розвитку залізничного транспорту необхідний комплексний системний підхід. Такий підхід знаходить відображення в необхідності приділяти велику увагу прогнозу показників потреби в обсягах перевезення та їх якості, забезпеченню обміном матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками, застосуванню нових способів і методів, що зменшують витрати на доставку вантажів.

В роботі запропоновано розвиток залізничних вантажних перевезень у взаємодії з єдиною транспортною системою на основі

інформаційних технологій, за допомогою чого виникає можливість вчасно та у необхідній кількості подачі вагонів у потрібне місце, підвід якісного рухомого складу потрібної місткості та вантажопідйомності, збільшення пропускної спроможності транспортних шляхів, підвищення безпеки руху та прискорення просування продукції.

УДК 656.0778.8:339.13

КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТИВНА УМОВА РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОГО РИНКУ

Бойко А.В., здобувач (УкрДАЗТ)

Транспортне виробництво є фундаментом ринкової економіки. У цьому значенні воно виступає як об'єкт ринкових відносин, від ефективної діяльності якого залежить нормальне функціонування і розвиток усіх обслуговуваних транспортом галузей економіки, підприємств, їх об'єднань і комплексів.

Транспортне виробництво виступає в ролі суб'єкта регульованих ринкових відносин, особливо при формуванні попиту на перевезення та розподіл їх між взаємодіючими видами транспорту, при встановленні взаємовигідних господарсько-правових відносин між транспортом і вантажовласниками, транспортом та пасажирями.

Конкуренція на транспорті - це суперництво транспортних підприємств за кращі методи господарювання, тобто за найбільш вигідні умови здійснення перевезень, освоєння нових ринків та отримання максимальної вигоди. Крім того, конкуренція на транспорті - це боротьба за вантажовласників і пасажирів, за отримання максимально корисного ефекту на основі застосування сучасних, більш ефективних технологій, підвищення якості перевезень, їх надійності і швидкості переміщення вантажів і пасажирів. Відповідно до результатів дії конкуренції при використанні так званих базових конкурентних переваг і, як наслідок, з розмірами одержуваного прибутку на вкладений капітал, перерозподіляються і ресурси між різними видами транспорту, а це означає, що між ними є елементи міжгалузевої конкуренції.

Серед факторів, які найбільш впливають на успіх у конкурентній боротьбі - ціна і якість перевезень. Основними вимогами до визначення

показників якості транспортної продукції є: відносність, пріоритетність інтересів користувачів, натуральність вимірників якості, комплексність оцінки якості, порівнянність показників якості за видами транспорту.

Для залізничного вантажного транспорту можна виділити наступні параметри якості: час перевезення вантажу та його безпека, точність перевізних послуг тощо. Конкурентоспроможність залізничного транспорту повинна розвиватися, в тому числі, і в напрямку поліпшення цих параметрів якості. Рекомендуються також заходи, спрямовані на повне задоволення потреб клієнтів залізничного транспорту. В даному аспекті конкурентоспроможність можна підвищити за рахунок: впровадження систем, що підтримують управління перевезеннями і дозволяють ефективно використовувати ресурси; впровадження систем, що дозволяють відслідковувати вагони та вантажі, а також передавати клієнтам інформацію про їх стан.

На забезпечення конкурентоспроможності транспортної продукції найбільший вплив робить людський фактор, оскільки частка витрат людської праці є в даному випадку значною, у зв'язку з тим, що у виробництві послуги, як специфічного товару, практично відсутні сировина та матеріали. Сучасний залізничний транспорт являє собою складну виробничо-господарську систему, яка складається з новітніх технологій, що сприяють забезпеченню високого рівня перевезень. Для роботи в даній галузі потрібен висококваліфікований персонал, який володіє певними якісними характеристиками, що висувуються сучасним розвитком техніки та економіки, який здатний швидко реагувати на зміни, що відбуваються як усередині країни, так і в світі.

Реалізація економічних реформ на залізничному транспорті вимагає вирішення проблем функціонування та розвитку за рахунок введення різного роду інновацій. При цьому найважливішою ознакою інновації в умовах ринкового господарювання повинна виступати новизна споживчих властивостей. На залізничному транспорті інноваційні проекти слід відрізняти від проектів, спрямованих на просте і розширене відтворення. Процеси екстенсивного нарощування або заміни старої техніки на нові аналоги не призводять до зміни якості продукції, підвищенню конкурентоспроможності галузі та підвищенню рівня ефективності господарської діяльності. До інноваційних проектів слід відносити проекти, що впливають на рівень сервісного обслуговування при перевезенні вантажів і пасажирів, на конкурентоспроможність залізниць на ринку транспортних послуг, а також проекти, які суттєво впливають на техніко-економічні і натуральні показники господарської діяльності.

УДК 656.078.8

ДО ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ ТРАНСПОРТНИХ КОМПАНІЙ

*Бутько Т.В., д.т.н., професор,
Шандер О.Е., аспірант (УкрДАЗТ)*

Залізничний транспорт є базовою галуззю економіки України та являє собою найважливіший елемент транспортної системи. В умовах адаптації залізничного транспорту до ринкової економіки при функціонуванні конкурентних транспортних компаній повинен забезпечуватись інтенсивний пошук ефективних технологій організації процесу перевезення та методів їх реалізації на всіх ланках транспортного процесу.

Одним із основних завдань для подальшого удосконалення організації вантажних перевезень в умовах функціонування конкурентних транспортних компаній є вирішення питань щодо:

- формування тарифної складової для перевезень у вагонах різних форм власності;
- відповідальності сторін при перевезенні вантажів;
- створення системи для координації та управління вантажними вагонами різних форм власності;
- розподілу між операторськими компаніями (ОК) провізних спроможностей залізниці.

Проведений аналіз існуючих технологій на основі закордонного досвіду довів, що при переході всього вантажного парку в категорію власного парку зміни в організації перевізного процесу будуть стосуватися в основному питань щодо переміщення порожніх вагонів та відсутності управління даними вагонами, що як наслідок збільшить пробіг порожніх вагонів та збільшить навантаження на інфраструктуру залізниці.

Технологія організації вантажних перевезень при взаємодії залізниці з власниками залізничних вагонів на даний час є недосконалою і неадаптована до сучасних тенденцій розвитку економіки. Виходячи з цього одним із основних напрямків удосконалення технології організації вантажних перевезень в умовах функціонування конкурентних транспортних компаній є створення автоматизованої системи управління парком вантажних вагонів різних форм власності, яка містила б в собі функції контролю та керування за вагонами на всіх ланках транспортного процесу, за умови управління основною частиною парку вантажних вагонів ОК залізницею.